

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Science, Technology and Industry Outlook 2012

Summary in Greek

Read the full book on: 10.1787/sti_outlook-2012-en

Επιστήμη, Τεχνολογία και Βιομηχανία: Προοπτικές ΟΟΣΑ, Έκδοση 2012

Περίληψη στα ελληνικά

- Οι βραχυπρόθεσμοι κλυδωνισμοί –που συνδέονται με την οικονομική κρίση– και οι μακροπρόθεσμοι κλυδωνισμοί –περιβαλλοντικοί, δημογραφικοί και κοινωνικοί– έφεραν τις οικονομίες του ΟΟΣΑ αντιμέτωπες με πρωτοφανείς προκλήσεις.
- Οι κυβερνήσεις κινητοποιούν όλους τους τομείς πολιτικής, προκειμένου να σχεδιάσουν τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη ισχυρής και βιώσιμης ανάπτυξης.
- Παρά τους εξαιρετικά αυστηρούς δημοσιονομικούς περιορισμούς, οι κυβερνήσεις πρέπει να αδράξουν τις ευκαιρίες που προσφέρει το Διαδίκτυο και οι παγκόσμιες αγορές• πρέπει να κινητοποιήσουν τα κύρια περιουσιακά στοιχεία της χώρας τους –το ανθρώπινο κεφάλαιο, το γνωστικό κεφάλαιο και τη δημιουργικότητα.
- Στο εν λόγω θεματολόγιο οι πολιτικές για την καινοτομία πρέπει να αποκτήσουν καθοριστικό ρόλο στον οποίο μπορούν να ανταποκριθούν μόνο εάν προσαρμοστούν στο νέο αυτό πλαίσιο: χρειάζονται συνάφεια, συνοχή και καθολικότητα για την επίτευξη αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας.

Η καινοτομία σε περίοδο κρίσης

Η οικονομική κρίση που άρχισε το 2008 είχε σημαντικό αντίκτυπο στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία (ΕΤΚ) καθώς και στις πολιτικές για τους εν λόγω τομείς. Επιτάχυνε πολλές εξελίξεις ή μεγέθυνε ορισμένες προκλήσεις, η πλειονότητα των οποίων είχαν ήδη κάνει την εμφάνισή τους πριν από το 2008. Η επανεξέταση των πολιτικών ΕΤΚ έχει κατά συνέπεια καταστεί πιο επείγουσα. Στο νέο αυτό περιβάλλον κάποιες χώρες έχουν προσαρμοστεί ή έχουν ξεκινήσει να προσαρμόζονται, ενώ άλλες δυσκολεύονται να εξελιχθούν. Κατά συνέπεια, το χάσμα διευρύνεται μεταξύ των χωρών που αναπτύσσονται και καινοτομούν σε αυτό το νέο πλαίσιο και αυτών που δεν τα καταφέρνουν.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση επηρέασε αμέσως και δυσμενώς την καινοτομία σε όλο τον κόσμο. Οι δαπάνες των επιχειρήσεων για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη (ΕΤΑ) στη ζώνη του ΟΟΣΑ μειώθηκαν κατά το πρωτοφανές ποσοστό του 4,5% το 2009• μειώθηκαν σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ με τις μεγαλύτερες δαπάνες για ΕΤΑ εκτός από την Κορέα και τη Γαλλία. Το 2010 η ανάκαμψη που συντελέστηκε σε μερικές χώρες δε συνοδεύτηκε από την επαναφορά στα προ του 2009 επίπεδα δαπανών για ΕΤΑ. Η εξέλιξη αυτή, δηλαδή η απότομη πτώση ακολουθούμενη από μερική ανάκαμψη, επιβεβαιώνεται από δείκτες όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα εμπορικά σήματα. Ανάμεσα στις χώρες που δραστηριοποιούνται περισσότερο στον τομέα της καινοτομίας, μία εντυπωσιακή αντίθεση υφίσταται μεταξύ της Σουηδίας και της Φινλανδίας, όπου η ΕΤΑ και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας μειώθηκαν, και της Κορέας, όπου η ταχεία και σταθερή επέκταση συνεχίστηκε.

Δεδομένων των τωρινών οικονομικών συνθηκών και των σχετικά αβέβαιων προοπτικών, είναι πιθανό ότι στην πλειονότητα των χωρών του ΟΟΣΑ, ιδιαίτερα σε αυτές που επλήγησαν περισσότερο από την κρίση (π.χ. μερικές χώρες της νότιας και της ανατολικής Ευρώπης) η αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών για ΕΤΑ θα είναι αρκετά αργή στο εγγύς μέλλον. Στις χώρες με σχετικά σταθερές συνθήκες πλαισίωσης πριν από την κρίση και οι οποίες έχουν αποδειχθεί σχετικά ανθεκτικές όσον αφορά την οικονομική μεγέθυνση (όπως αυτές στη βόρεια Ευρώπη και τη Γερμανία) οι δραστηριότητες καινοτομίας ίσως ακολουθήσουν πιο θετική πορεία. Για τις χώρες όπως η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ιαπωνία, εντούτοις, οι προοπτικές τόσο οικονομικής μεγέθυνσης όσο και καινοτομίας είναι πιο αβέβαιες.

Το 2009, ο αρχικός κλυδωνισμός έθιξε όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων, όμως ενώ οι δραστηριότητες καινοτομίας των μεγάλων πολυεθνικών, ειδικά εκείνων στους τομείς υψηλής τεχνολογίας, επανέκαμψαν το 2010, η καινοτόμος επιχειρηματικότητα δεν έχει ακόμα επανέλθει στα επίπεδα πριν από την κρίση. Το 2011, τόσο η ίδρυση νέων επιχειρήσεων όσο και οι επενδύσεις κεφαλαίου υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου παρέμειναν πολύ κάτω από τα επίπεδα πριν από την κρίση. Έπειτα από τη σημαντική αύξηση των επιχειρηματικών πτωχεύσεων κατά την κρίση, η ανανέωση της βιομηχανίας και η αντίστοιχη ανακατανομή των πόρων, που υποτίθεται ότι αυξάνουν τις συνολικές επιδόσεις της οικονομίας, δεν έχουν ακόμα σημειώσει ουσιαστική πρόοδο.

Το 2009 η κυβερνητική χρηματοδότηση διογκώθηκε αλλά μόνο προσωρινά σε πολλές χώρες, καθώς η καινοτομία ήταν σημαντικό συστατικό στοιχείο των δεσμών μέτρων για την ανάκαμψη: η Κρατική Χρηματοδότηση της ΕΤΑ (ΚΧΕΤΑ) αυξήθηκε κατά περίπου 9% στον ΟΟΣΑ. Η πλειονότητα των πόρων διατέθηκε σε επενδύσεις υποδομής και σε επιχειρήσεις (εγγυήσεις πιστώσεων για τις μικρές επιχειρήσεις, επιστροφές εκπτώσεων φόρου για δαπάνες που αφορούν την ΕΤΑ, δημόσιες συμβάσεις κ.λπ.). Καθώς τούτο αντιστάθμισε εν μέρει τη μείωση των δαπανών των επιχειρήσεων, η μείωση των συνολικών δαπανών για ΕΤΑ στον ΟΟΣΑ το 2009 δεν ήταν τόσο μεγάλη όσο θα ήταν σε διαφορετική περίπτωση. Εντούτοις, το 2010 και το 2011, καθώς οι δημοσιονομικοί περιορισμοί έγιναν πιο αυστηροί, πολλές χώρες μετρίασαν ή μείωσαν σημαντικά τις δαπάνες τους για ΕΤΑ (η ΚΧΕΤΑ στον ΟΟΣΑ μειώθηκε κατά περίπου 4% το 2010).

Μολονότι η κρίση έδωσε το έναυσμα για την αποτελέσωση ή τη μείωση των καινοτόμων δραστηριοτήτων στις χώρες του ΟΟΣΑ, δεν είχε το ίδιο αποτέλεσμα σε μερικές αναδυόμενες χώρες. Η Κίνα διατήρησε τον υψηλό ρυθμό ανόδου του ΑΕΠ και τη σταθερή αύξηση των δραστηριοτήτων καινοτομίας, καθώς οι επιχειρηματικές δαπάνες για ΕΤΑ αυξήθηκαν κατά 26% το 2009. Κατά συνέπεια, το μερίδιο της Κίνας στην παγκόσμια ΕΤΑ, που σκαρφάλωσε από το 7% το 2004 στο 10,5% το 2008, εκτινάχθηκε στο 13% το 2009: η κρίση επιτάχυνε την υφιστάμενη τάση. Παράλληλα, αναπτυσσόμενες χώρες όπως η Ινδία και η Βραζιλία έδωσαν μεγαλύτερη προτεραιότητα στην πολιτική για την καινοτομία.

Το μεταβαλλόμενο πλαίσιο των πολιτικών ΕΤΚ

Η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει το θεματολόγιο πολιτικής για την καινοτομία όσον αφορά τόσο τους στόχους όσο και τα εργαλεία. Αντί να οδηγήσει στον καθορισμό νέων στόχων ή εργαλείων, μετέβαλε την ισορροπία των ήδη υφιστάμενων, εν γένει επιδιώκοντας να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπός τους στην οικονομική μεγέθυνση και να εξοικονομηθούν πόροι. Γενικότερα, το τρέχον πλαίσιο έχει εντείνει τις ήδη υπάρχουσες τάσεις: οι πολιτικές καινοτομίας πρέπει να είναι συναφείς (για να επιτύχουν οικονομικούς ή κοινωνικούς στόχους), συνεκτικές (μεταξύ τους και με άλλες πολιτικές) και καθολικές (όσον αφορά το εύρος και τους ενδιαφερόμενους φορείς).

Περισσότερο από ποτέ, η αποκατάσταση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας είναι ο κύριος στόχος των πολιτικών καινοτομίας. Οι χώρες του ΟΟΣΑ χρειάζονται περισσότερη ανάπτυξη κυρίως για να αντιμετωπίσουν τη συνεχιζόμενη κρίση κρατικού χρέους και για να καταπολεμήσουν την ανεργία. Στις οικονομίες που βασίζονται στη γνώση η καινοτομία είναι κινητήριος μοχλός ανάπτυξης. Επειδή οι αναδυόμενες χώρες ανταγωνίζονται όλο και περισσότερο τις αναπτυγμένες σε τμήματα αγοράς που χαρακτηρίζονται από ένταση γνώσης, οι αναπτυγμένες χώρες πρέπει να αναρριχηθούν στην κλίμακα προστιθέμενης αξίας. Και τούτο απαιτεί καινοτομία.

Οι κρατικοί προϋπολογισμοί υφίστανται πιέσεις, καθώς η κρίση δημόσιου χρέους κατέδειξε ότι οι παράγοντες της αγοράς δεν είναι πρόθυμοι να χρηματοδοτήσουν περαιτέρω τα κυβερνητικά ελλείμματα. Πρέπει να εξοικονομηθούν πόροι, και στην πλειονότητα των χωρών οι προϋπολογισμοί ΕΤΚ δεν εξαιρούνται από τις περικοπές. Η κυβερνητική δράση πρέπει να καταστεί αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη μέσω της αναδιάταξης των χρησιμοποιούμενων εργαλείων, μέσω αλλαγών στη διακυβέρνηση και μέσω της πιο εκτεταμένης χρήσης της αξιολόγησης τόσο εκ των προτέρων (ex ante) όσο και εκ των υστέρων (ex post).

Οι πολιτικές για την αντιμετώπιση των κοινωνικών και των περιβαλλοντικών προκλήσεων υφίστανται επίσης όλο και μεγαλύτερη πίεση. Τα επείγοντα περιβαλλοντικά προβλήματα περιλαμβάνουν την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την πορεία προς την πράσινη ανάπτυξη και τη διαχείριση των φυσικών καταστροφών. Οι πιεστικοί κοινωνικοί στόχοι περιλαμβάνουν τη γήρανση και την υγεία. Δεδομένων των αυστηρών δημοσιονομικών περιορισμών, οι κυβερνήσεις συνειδητοποιούν ότι η καινοτομία είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Ένας ευρύτερος ορισμός της καινοτομίας που περιλαμβάνει τις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, πέρα από την επιστήμη και την τεχνολογία, διαχέεται βαθμιαία στις πολιτικές, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν τις δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. στην εκπαίδευση).

Τα μεταβαλλόμενα εργαλεία των πολιτικών καινοτομίας

Αντί για ριζική μεταστροφή το μείγμα πολιτικής για την καινοτομία ακολούθησε μία βαθμιαία εξέλιξη κατά τη οποία κάποια εργαλεία απέκτησαν μεγάλη σημασία ενώ άλλα υποχωρούν.

Φορολογικά κίνητρα: Η γενική τάση ήταν η αύξηση της διαθεσιμότητας και της απλότητας της χρήσης των φορολογικών κινήτρων για ΕΤΑ, τα οποία σήμερα είναι διαθέσιμα σε περισσότερα από τα δυο τρίτα των χωρών του ΟΟΣΑ και σε πολλές άλλες.

Πολιτικές που αφορούν τη ζήτηση: Οι πολιτικές καινοτομίας που αφορούν τη ζήτηση, από τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας έως τα πρότυπα και τις ρυθμίσεις και έως τις πρωτοπόρες αγορές και τις πρωτοβουλίες καινοτομίας που ωθούνται από τους χρήστες/ καταναλωτές, κερδίζουν έδαφος στις χώρες του ΟΟΣΑ. Αντικατοπτρίζουν την τάση στην πολιτική καινοτομίας να καλυφθεί το σύνολο του συστήματος και του κύκλου καινοτομίας.

Επιχειρηματικότητα: Έχουν καταβληθεί εντατικές οικονομικές και δομικές προσπάθειες (π.χ. άρση των διοικητικών φραγμών) από πολλές χώρες στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης.

Δίκτυα επιχειρήσεων (clusters) και «έξυπνη εξειδίκευση»: Τα δίκτυα επιχειρήσεων συγκεντρώνουν επιχειρήσεις, ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας και άλλες δημόσιες και ιδιωτικές οντότητες, προκειμένου να

διευκολυνθεί η συνεργασία σε συμπληρωματικές οικονομικές δραστηριότητες. Η «έξυπνη εξειδίκευση» είναι ένα πλαίσιο πολιτικής που βοηθά τους επιχειρηματίες και τις επιχειρήσεις στην ενίσχυση των προτύπων επιστημονικής, τεχνολογικής και βιομηχανικής εξειδίκευσης, προσδιορίζοντας και ενθαρρύνοντας παράλληλα την ανάδυση νέων τομέων οικονομικής και τεχνολογικής δραστηριότητας.

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας και διανοητική ιδιοκτησία: Το αντικείμενο των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (λογισμικό, γενετικό υλικό, επιχειρηματικές μέθοδοι) και η ποιότητα των διπλωμάτων συζητήθηκαν εκτενώς κατά την περασμένη δεκαετία. Έχουν εφαρμοστεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις και τα γραφεία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας έχουν επικεντρωθεί στη βελτίωση της ποιότητας. Η αγορά διανοητικής ιδιοκτησίας φαίνεται να ακολουθεί ανοδική πορεία• σε αυτή περιλαμβάνονται διάφορες μορφές συναλλαγών (παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης, πωλήσεις) και φορέων (ενδιάμεσοι, ταμεία κλπ). Οι κυβερνήσεις συμμετέχουν μέσω των ρυθμίσεων (κυρίως αντιμονοπωλιακών) και, σε κάποιες χώρες, μέσω των δημόσιων ταμείων ευρεσιτεχνιών.

Υποδομές Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ): Οι κυβερνήσεις μπορούν να διευκολύνουν τη δημιουργία υποδομών υψηλής ποιότητας (ευρυζωνικά δίκτυα) και να διασφαλίσουν ότι η διαχείρισή τους (τιμολόγηση κ.λπ.) ευνοεί την κατάλληλη χρήση.

Αύξηση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας έρευνας

Εμπορευματοποίηση της δημόσιας έρευνας: Ο στόχος αυτός προσέλαβε πιο επείγων χαρακτήρα μετά την οικονομική κρίση, καθώς η δημόσια χρηματοδότηση μειώθηκε. Μια κύρια τάση είναι η επαγγελματοποίηση και η αύξηση του μεγέθους των οργανισμών μεταφοράς τεχνολογίας (μέσω της ομαδοποίησης των μικρότερων). Κύρια εργαλεία παραμένουν οι τεχνοβλαστοί (π.χ. στο πλαίσιο θερμοκοιτίδων), η έρευνα επί συμβάσει, η κατοχύρωση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και η παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης, παράλληλα με την αυξανόμενη προσοχή στην ανοιχτή επιστήμη.

Ανοιχτή επιστήμη: Καθώς η επιστήμη εμπορευματοποιείται όλο και περισσότερο και οι ΤΠΕ καθιστούν τεχνικά ευκολότερη την πρόσβαση στη γνώση, πολλές κυβερνήσεις επιθυμούν την ευρύτερη διάδοση και ροή της επιστήμης προς την κοινωνία και την οικονομία. Τούτο συνεπάγεται την παροχή των αναγκαίων τεχνικών υποδομών (βάσεις δεδομένων κ.λπ.) και νομικού πλαισίου (διανοητική ιδιοκτησία).

Διεθνοποίηση: Η διασφάλιση της συμμετοχής εθνικών φορέων στα παγκόσμια δίκτυα γνώσης είναι ένας σημαντικός στόχος πολιτικής. Τα συναφή εργαλεία περιλαμβάνουν το νομικό πλαίσιο και τα χρηματοπιστωτικά κίνητρα που ενθαρρύνουν την κινητικότητα των ερευνητών και τη διεθνή συνεργασία σε ερευνητικά προγράμματα που στοχεύουν στην αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων.

Ο τομέας της ανώτατης εκπαίδευσης συνεχίζει να εξελίσσεται στην πλειονότητα των χωρών οδεύοντας προς μια πιο αποκεντρωμένη μορφή οργάνωσης στην οποία τα πανεπιστήμια διαθέτουν αυτονομία και ευθύνη. Τούτο συνάδει με ένα μοντέλο στο οποίο η ερευνητική δραστηριότητα χρηματοδοτείται κυρίως από ερευνητικά ανταγωνιστικά προγράμματα παρά μέσω της θεσμικής χρηματοδότησης.

Ενίσχυση της διακυβέρνησης των πολιτικών καινοτομίας

Η αυξανόμενη ποικιλία των στόχων και των εργαλείων, αλλά επίσης και των φορέων (περιφέρειες, ειδικευμένοι οργανισμοί, συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα κ.λπ.) απαιτεί νέους τρόπους συντονισμού των πολιτικών καινοτομίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή του σχεδιασμού και της εφαρμογής τους και να διατηρηθεί ο κρατικός έλεγχος.

Οι πρόσφατες αλλαγές στη διακυβέρνηση των συστημάτων ΕΤΚ περιλαμβάνουν την τάση εκχώρησης αρμοδιοτήτων για την υλοποίηση διάφορων καθηκόντων σε ειδικευμένους, εν μέρει αυτόνομους, οργανισμούς (π.χ. κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων σε δημόσια ερευνητικά ιδρύματα και πανεπιστήμια) και την εκπόνηση περιφερειακών πολιτικών που συμπληρώνουν τις εθνικές πολιτικές αλλά και που στοχεύουν στην τόνωση του διαπεριφερειακού ανταγωνισμού.

Εθνικές στρατηγικές ΕΤΚ έχουν σχεδιαστεί και εφαρμοστεί σε πολλές χώρες. Συναρθρώνουν το κυβερνητικό όραμα για τη συμβολή της ΕΤΚ στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και τις αντίστοιχες επενδύσεις και τα προγράμματα μεταρρύθμισης

Η αξιολόγηση των πολιτικών ΕΤΚ έχει προσελκύσει πρόσφατα την προσοχή των εθνικών αρχών, κυρίως επειδή οι κυβερνήσεις διαθέτουν σημαντικούς πόρους στην ΕΤΑ και την καινοτομία σε περίοδο δημοσιονομικής κρίσης. Οι κυβερνήσεις έχουν εδραιώσει πλαίσια αξιολόγησης, έχουν εκσυγχρονίσει τις διαδικασίες αξιολόγησης, μερικές φορές μέσω της ίδρυσης ενός ενιαίου αποκλειστικού οργανισμού, ή έχουν ενισχύσει το συντονισμό των μονάδων αξιολόγησης. Ορισμένες χώρες έχουν καταβάλει προσπάθειες για την εναρμόνιση των πρακτικών μέσω του καθορισμού κοινών μεθοδολογιών και της ενοποίησης δεικτών, και μερικές δημιουργούν υποδομές δεδομένων και κοινότητες εμπειρογνομώνων.

Αντιμετώπιση κοινωνικών και παγκόσμιων προκλήσεων

Προστασία του περιβάλλοντος και πορεία προς την πράσινη ανάπτυξη: Η μείωση των παγκόσμιων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και η προστασία των περιβαλλοντικών περιουσιακών στοιχείων (καθαρός αέρας, νερό, βιοποικιλότητα) απαιτούν την καινοτομία και την υιοθέτηση σε ευρεία κλίμακα των πράσινων τεχνολογιών. Ειδικά, θα είναι πολύ δύσκολο και πολύ δαπανηρό να διατηρηθεί η τροχιά ανάπτυξης των περασμένων δεκαετιών χωρίς να εξαντλείται παράλληλα το «πράσινο κεφάλαιο» της ανθρωπότητας. Οι κυβερνήσεις του ΟΟΣΑ και οι αναδυόμενες οικονομίες συνεπώς θεωρούν ότι οι δραστηριότητες ΕΤΑ και τα κίνητρα για τη διάδοση και την υιοθέτηση των πράσινων τεχνολογιών είναι προτεραιότητα. Τα προγράμματα ανανεώσιμης ενέργειας στοχεύουν στη μείωση τόσο των αερίων θερμοκηπίου όσο και της εξάρτησης από το πετρέλαιο (η τιμή του οποίου πρόσφατα αυξήθηκε κατακόρυφα). Το περιβάλλον και η ενέργεια κατέχουν υψηλή θέση στη στρατηγική για την καινοτομία στις περισσότερες χώρες.

Αντιμετώπιση της γήρανσης και υγεία: Οι πληθυσμοί στην πλειονότητα των χωρών του ΟΟΣΑ, αλλά και σε μερικές αναδυόμενες οικονομίες, γηράσκουν, σε πολλές από αυτές σχετικά γρήγορα. Τούτο θα αυξήσει τις πιέσεις στις υπηρεσίες υγείας, στα συστήματα μακροχρόνιας φροντίδας και στα δημόσια οικονομικά και, καθώς το εργατικό δυναμικό γερνά, θα περιορίσει τις επιδόσεις της οικονομίας. Η επιστήμη και η τεχνολογία, ιδιαίτερα οι εφαρμογές ΤΠΕ, θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο βοηθώντας τους ηλικιωμένους να παραμείνουν όσο το δυνατό υγιείς, αυτόνομοι και ενεργοί. Αν και η πρόκληση που αντιμετωπίζει ο τομέας φροντίδας υγείας συνδέεται με τη γήρανση, περιλαμβάνει επίσης ασθένειες που αγγίζουν όλες τις ηλικίες. Η καινοτομία είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη της καλύτερης επιστήμης, τη χορήγηση της αποτελεσματικής θεραπείας και τη συγκράτηση του ραγδαία αυξανόμενου κόστους περίθαλψης και εξοπλισμού.

Καινοτομία για ανάπτυξη. Μπορεί παλιότερα να θεωρούνταν «μονοπάτιο» των αναπτυσσόμενων χωρών, όμως σήμερα πολλές αναδυόμενες χώρες διεξάγουν δραστηριότητες καινοτομίας και το μερίδιό τους στην καινοτομία παγκοσμίως αυξάνεται. Πλέον δεν υιοθετούν απλώς τεχνολογίες από το εξωτερικό για να αναπληρώσουν το χαμένο έδαφος διαθέτοντας παράλληλα τους λιγοστούς τους πόρους σε άλλες χρήσεις (π.χ. εκπαίδευση). Ακόμη και η υιοθέτηση τεχνολογίας απαιτεί προσαρμογή και «μαστόρεμα», και αυτό είναι ήδη καινοτομία. Η έννοια της καινοτομίας δεν περικλείει μόνο την υψηλή τεχνολογία. Συμπεριλαμβάνει την υποδεέστερη τεχνολογία, τους κλάδους υπηρεσιών και την κοινωνική καινοτομία, όλα τα οποία είναι απαραίτητα σε όλα τα επίπεδα ανάπτυξης. Μία επιστημονική βάση παγκόσμιου κύρους δεν είναι προϋπόθεση για την καινοτομία. Η καινοτομία μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση της φτώχειας (μία προτεραιότητα όλων των χωρών, όμως κυρίως των αναπτυσσόμενων). Οι «καθολικές» καινοτομίες έχουν πιο άμεσο αντίκτυπο, καθώς καθιστούν τα νέα προϊόντα πιο προσίτα οικονομικά στα νοικοκυριά με χαμηλό και μέσο εισόδημα ή δίνουν τη δυνατότητα στους φτωχούς να εκσυγχρονίσουν τις συχνά «άτυπες» και χαμηλής παραγωγικότητας επιχειρήσεις τους.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2012), *OECD Science, Technology and Industry Outlook 2012*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/sti_outlook-2012-en